

I

(Acte legislative)

DIRECTIVE

DIRECTIVA 2014/61/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 15 mai 2014

privind măsuri de reducere a costului instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽³⁾,

întrucât:

- (1) Economia digitală aduce schimbări profunde pieței interne. Datorită caracterului său inovator, vitezei și dimensiunii sale transfrontaliere, ea are potențialul de a duce integrarea pieței interne la un nou nivel. Uniunea are viziunea unei economii digitale care să producă avantaje economice și sociale sustenabile, bazate pe servicii online moderne și pe conexiuni rapide la internet. O infrastructură digitală de înaltă calitate stă practic la baza tuturor sectoarelor unei economii moderne și inovatoare și are o importanță strategică pentru coeziunea socială și teritorială. De aceea, toți cetățenii, precum și sectoarele privat și public, trebuie să aibă oportunitatea de a face parte din economia digitală.
- (2) Recunoscând importanța extinderii benzii largi de mare viteză, statele membre au aprobat obiectivele ambițioase privind banda largă, stabilite în Comunicarea Comisiei intitulată „Agenda digitală pentru Europa — promovarea digitală a creșterii în Europa” („Agenda digitală”), și anume punerea la dispoziția tuturor europenilor a benzii largi de bază până în 2013 și garantarea, până în 2020, a accesului tuturor europenilor la internet cu viteze mult mai ridicate, de cel puțin 30 Mbps și a unor abonamente cu conexiuni la internet de peste 100 Mbps pentru cel puțin 50 % din gospodăriile europene.
- (3) Având în vedere evoluția rapidă a tehnologiilor, creșterea exponențială a traficului în bandă largă, precum și cererea crescândă de servicii electronice, obiectivele stabilite în Agenda digitală ar trebui să fie considerate ca fiind un minimum absolut și Uniunea ar trebui să vizeze obiective mai ambițioase privind banda largă pentru a favoriza creșterea economică, competitivitatea și productivitatea. În contextul revizuirii prezentei directive, Comisia ar trebui să evalueze dacă și în ce mod prezenta directivă ar putea contribui suplimentar la îndeplinirea obiectivului menționat.

⁽¹⁾ JO C 327, 12.11.2013, p. 102.

⁽²⁾ JO C 280, 27.9.2013, p. 50.

⁽³⁾ Poziția Parlamentului European din 15 aprilie 2014 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 8 mai 2014.

- (4) Agenda digitală a identificat, de asemenea, necesitatea elaborării unor politici de reducere a costurilor instalării benzii largi pe întreg teritoriul Uniunii, asigurând, printre altele, o planificare și o coordonare adecvate și reducerea sarcinilor administrative. În acest sens, este necesar ca statele membre să facă investiții în avans semnificative pentru a permite utilizarea în comun a infrastructurii fizice. Având în vedere obiectivele Agendei digitale și recunoscând, în același timp, reducerea semnificativă a resurselor financiare alocate benzii largi în cadrul Mecanismului pentru interconectarea Europei, instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1316/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea, în scopul îndeplinirii obiectivelor prezentei directive, să utilizeze finanțarea pusă la dispoziție de către Uniune, în conformitate cu dispozițiile aplicabile ale Uniunii.
- (5) Reducerea costurilor instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză ar contribui totodată la digitalizarea sectorului public, ceea ce va permite un efect de levier digital pentru toate sectoarele economiei, pe lângă reducerea costurilor pentru administrațiile publice și eficientizarea serviciilor oferite cetățenilor.
- (6) Luând în considerare necesitatea de a acționa la nivelul Uniunii, pentru a asigura o mai bună acoperire a benzii largi, inclusiv prin reducerea costurilor infrastructurilor de bandă largă de mare viteză astfel cum este reflectată în Concluziile Consiliului European din 13-14 decembrie 2012, Comunicarea Comisiei intitulată „Actul privind piața unică II” subliniază necesitatea depunerii unor eforturi suplimentare pentru a atinge rapid obiectivele stabilite în Agenda digitală, între altele prin soluționarea provocării reprezentate de investițiile în rețelele de mare viteză.
- (7) Extinderea rețelelor de comunicații electronice de mare viteză fixe și fără fir în întreaga Uniune necesită investiții substanțiale, din care un procent important este reprezentat de costul lucrărilor de construcții civile. Limitarea unei părți a lucrărilor costisitoare de construcții civile ar spori eficacitatea extinderii benzii largi.
- (8) O mare parte a costurilor respective poate fi atribuită ineficiențelor din procesul de extindere, legate de utilizarea infrastructurilor pasive existente (cum ar fi conductele, țevile, gurile de vizitare, cabinetele, stâlpii, pilonii, instalațiile de antenă, turnurile și alte construcții de sprijin), blocajelor legate de coordonarea lucrărilor de construcții civile, procedurilor administrative greoaie de acordare a autorizațiilor și blocajelor legate de instalarea rețelelor la interior, dificultăți care atrag obstacole financiare importante, în special în zonele rurale.
- (9) Luarea de măsuri vizând creșterea eficienței în utilizarea infrastructurilor existente și reducerea costurilor și a obstacolelor legate de executarea unor lucrări noi de inginerie civilă ar trebui să contribuie în mod semnificativ la asigurarea unei instalări rapide și pe scară largă a rețelelor de comunicații electronice de mare viteză, menținând, în același timp, o concurență reală, fără ca siguranța, securitatea și buna funcționare a infrastructurilor publice existente să fie afectate.
- (10) Unele state membre au adoptat măsuri menite a reduce costurile extinderii benzii largi. Astfel de măsuri rămân însă rare și izolate. Extinderea măsurilor respective la nivelul întregii Uniuni ar putea constitui o contribuție importantă la instituirea unei piețe unice digitale. În plus, diferențele în materie de cerințe normative împiedică adesea cooperarea dintre furnizorii de utilități publice și pot ridica bariere în calea accesului unor noi operatori de rețea și a unor noi oportunități de afaceri, îngreunând dezvoltarea unei piețe interne a utilizării și instalării de infrastructuri fizice pentru rețelele de comunicații electronice de mare viteză. În cele din urmă, inițiativele luate la nivelul statelor membre nu par a fi întotdeauna globale, cu toate că, pentru obținerea unui impact coerent și semnificativ, este esențial ca măsurile luate să acopere întregul proces de extindere și totalitatea sectoarelor de activitate.
- (11) Prezenta directivă urmărește să instituie unele drepturi și obligații minime, aplicabile în întreaga Uniune, pentru a facilita extinderea rețelelor de comunicații electronice de mare viteză și coordonarea transsectorială. Cu toate că asigură condiții minime de concurență echitabilă, acest lucru nu trebuie să aducă atingere bunelor practici existente și măsurilor în vigoare, adoptate la nivel național și local, care prevăd atât dispoziții și condiții mai detaliate, cât și măsuri suplimentare în completarea drepturilor și obligațiilor respective, în conformitate cu principiul subsidiarității.
- (12) În lumina principiului *lex specialis*, dacă sunt aplicabile mai multe măsuri de reglementare specifice, conforme cu legislația Uniunii, acestea ar trebui să prevaleze asupra drepturilor și obligațiilor minime prevăzute de prezenta

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1316/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Mecanismului pentru Interconectarea Europei, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 913/2010 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 680/2007 și (CE) nr. 67/2010 (JO L 348, 20.12.2013, p. 129).

directivă. Prin urmare, prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere cadrului de reglementare al Uniunii pentru comunicațiile electronice prevăzut de Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾, precum și de Directiva 2002/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁾, Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽³⁾, Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁴⁾ și de Directiva 2002/77/CE a Comisiei ⁽⁵⁾, inclusiv măsurilor naționale adoptate în conformitate cu cadrul de reglementare respectiv, cum ar fi măsurile specifice de reglementare simetrice sau asimetrice.

- (13) Pentru operatorii de rețele de comunicații electronice, în special pentru cei noi, reutilizarea infrastructurii fizice existente, inclusiv a celei aparținând altor furnizori de utilități publice, poate fi semnificativ mai eficace în vederea extinderii rețelelor de comunicații electronice, în special în zone în care nu este disponibilă nicio rețea de comunicații electronice adecvată sau atunci când construirea unei noi infrastructuri fizice nu ar fi viabilă din punct de vedere economic. În plus, sinergiile dintre sectoare pot reduce în mod semnificativ necesitatea executării unor lucrări de construcții civile pentru instalarea de rețele de comunicații electronice, reducând, prin urmare, și costurile sociale și de mediu asociate acestora, cum ar fi poluarea, inconveniente de orice natură și congestionarea traficului. Prin urmare, prezenta directivă ar trebui să se aplice nu doar furnizorilor de rețele publice de comunicații, ci oricărui proprietar sau titular de drepturi de utilizare, în acest caz fără a aduce atingere drepturilor de proprietate ale terților, a unor infrastructuri fizice generalizate și extinse, adecvate pentru a găzdui elemente ale rețelelor de comunicații electronice, cum ar fi rețelele fizice de furnizare a energiei electrice, a gazului și a apei, sistemele de canalizare și de drenare, precum și energia termică și serviciile de transport.
- (14) În vederea unei îmbunătățiri a desfășurării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză în cadrul pieței interne, prezenta directivă ar trebui să instituie drepturi pentru furnizorii de rețele publice de comunicații care să le permită accesul la infrastructura fizică, indiferent de poziția acesteia, în condiții echitabile și rezonabile, conforme cu exercitarea normală a drepturilor de proprietate. Obligația de a asigura accesul la infrastructura fizică nu ar trebui să aducă atingere drepturilor proprietarului terenului sau clădirii în care se află infrastructura.
- (15) Ținând seama de gradul lor scăzut de diferențiere, instalațiile fizice ale unei rețele pot adesea să găzduiască, în același timp, o gamă largă de elemente ale rețelelor de comunicații electronice, inclusiv cele capabile să furnizeze servicii de acces de bandă largă la viteze de minimum 30 Mbps, în conformitate cu principiul neutralității tehnologice, fără a afecta serviciul principal asigurat și la costuri de adaptare minime. Prin urmare, o infrastructură fizică destinată doar să găzduiască alte elemente ale unei rețele, fără a deveni ea însăși un element activ al rețelei, cum ar fi în cazul fibrei negre, poate fi, în principiu, utilizată pentru a găzdui cabluri, echipamente sau orice alt element al rețelelor de comunicații electronice, indiferent de natura utilizării sale principale sau de identitatea proprietarului, în absența oricăror preocupări în materie de securitate sau a prejudicierii unor interese comerciale viitoare ale proprietarului infrastructurii. În principiu, infrastructura fizică a rețelelor publice de comunicații poate fi, de asemenea, utilizată pentru a permite integrarea elementelor altor rețele și, prin urmare, statele membre pot alege să aplice principiul reciprocității în cazurile corespunzătoare și să permită operatorilor de rețele publice de comunicații să ofere acces la propriile rețele pentru instalarea altor rețele. Fără a aduce atingere urmării interesului general specific legat de furnizarea serviciului principal, ar trebui încurajate sinergiile dintre operatorii de rețea, pentru a contribui, în același timp, la îndeplinirea obiectivelor Agendei digitale.
- (16) Pe de o parte, prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere vreuneia dintre măsurile de salvagardare specifice necesare asigurării siguranței și sănătății publice, securității și integrității rețelelor, în special în cazul infrastructurii critice, și garantării faptului că serviciul principal furnizat de operatorul de rețea nu este afectat, în special în ceea ce privește rețelele utilizate pentru furnizarea apei destinate consumului uman, iar pe de altă parte, existența în legislațiile naționale a unor norme generale care interzic operatorilor de rețea să negocieze accesul furnizorilor de rețele de comunicații electronice la infrastructurile fizice ar putea împiedica instituirea unei piețe a accesului la infrastructuri fizice. Aceste norme generale ar trebui, prin urmare, eliminate. În același timp, măsurile instituite de prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere posibilității statelor membre de a face mai atractivă furnizarea de către operatorii de utilități publice a accesului la infrastructură, prin excluderea veniturilor încasate ca urmare a prestării serviciului respectiv din baza de calcul a tarifelor facturate utilizatorilor finali, pentru activitatea sau activitățile lor principale, în conformitate cu legislația aplicabilă a Uniunii.

⁽¹⁾ Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directivă-cadru) (JO L 108, 24.4.2002, p. 33).

⁽²⁾ Directiva 2002/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora (Directiva privind accesul) (JO L 108, 24.4.2002, p. 7).

⁽³⁾ Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice (Directiva privind autorizarea) (JO L 108, 24.4.2002, p. 21).

⁽⁴⁾ Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații (Directiva privind serviciul universal) (JO L 108, 24.4.2002, p. 51).

⁽⁵⁾ Directiva 2002/77/CE a Comisiei din 16 septembrie 2002 privind concurența pe piețele de rețele și servicii de comunicații electronice (JO L 249, 17.9.2002, p. 21).

- (17) Un operator de rețea poate refuza, din motive obiective, accesul la anumite infrastructuri fizice. În special, o infrastructură fizică poate să nu fie adecvată din punct de vedere tehnic din cauza unor circumstanțe specifice legate de infrastructurile la care s-a solicitat accesul, cum ar fi lipsa, pe moment, a spațiului disponibil sau din cauza nevoilor viitoare de spațiu, în legătură cu care sunt furnizate dovezi suficiente, de exemplu existența unor planuri de investiții aflate la dispoziția publicului. În mod similar, în circumstanțe specifice, partajarea infrastructurii poate pune în pericol siguranța sau sănătatea publică, securitatea și integritatea rețelelor, inclusiv în cazul infrastructurii critice sau poate compromite furnizarea serviciilor asigurate în principal prin aceeași infrastructură. În plus, atunci când operatorul de rețea furnizează deja un acces fizic cu ridicata la infrastructura de rețea care ar răspunde nevoilor solicitantului de acces, accesul la infrastructura fizică subiacentă poate avea un impact economic negativ asupra modelului său comercial și asupra motivației de a investi, existând chiar posibilitatea ca el să implice o duplicare inutilă a elementelor rețelei. În același timp, în cazul în care obligațiile de acces la infrastructuri fizice sunt impuse în temeiul cadrului de reglementare al Uniunii pentru comunicațiile electronice, cum ar fi obligațiile impuse întreprinderilor cu putere semnificativă pe piață, acest aspect ar fi deja acoperit de obligații de reglementare specifice, cărora prezenta directivă nu ar trebui să le aducă atingere.
- (18) Atunci când întreprinderile care furnizează sau care sunt autorizate să furnizeze rețele publice de comunicații solicită accesul într-o anumită zonă, operatorii de rețea ar trebui să prezinte o ofertă de utilizare în comun a propriilor instalații, conform unor clauze și condiții echitabile și rezonabile, inclusiv în ceea ce privește tariful, cu excepția cazului în care accesul este refuzat din motive obiective. În funcție de circumstanțe, există o serie de elemente care ar putea influența condițiile de acordare a accesului, cum ar fi, de exemplu, eventualele costuri suplimentare de întreținere și adaptare, eventualele măsuri preventive de salvagardare care ar trebui adoptate pentru a limita efectele negative asupra siguranței, securității și integrității rețelelor, eventualele dispoziții specifice în materie de răspundere civilă în caz de daune, utilizarea unor eventuale subvenții publice acordate pentru construirea infrastructurii, inclusiv clauzele și condițiile specifice asociate subvenției respective sau prevăzute de legislația națională, în conformitate cu legislația Uniunii, posibilitatea de a asigura sau a furniza capacitatea de infrastructură necesară pentru a îndeplini obligații de serviciu public sau eventualele constrângeri rezultate din dispoziții naționale care vizează protecția mediului, sănătatea publică, securitatea publică sau îndeplinirea obiectivelor de planificare urbană și regională.
- (19) În cazul unui dezacord în cursul negocierilor comerciale privind condițiile și clauzele tehnice și comerciale, fiecare parte ar trebui să aibă posibilitatea de a apela la un organism de soluționare a litigiilor la nivel național, care să impună părților o soluție, pentru a evita un refuz nejustificat de negociere sau impunerea unor condiții nerezonabile. La stabilirea tarifelor de acordare a accesului, organismul de soluționare a litigiilor ar trebui să asigure furnizorului de acces posibilitatea echitabilă de a își recupera costurile suportate pentru furnizarea de acces la infrastructura fizică, luând în considerare condițiile naționale specifice și orice structuri de tarifare instituite pentru a oferi o bună oportunitate pentru recuperarea costurilor având în vedere orice impunere anterioară de către autoritățile naționale de reglementare a unor măsuri corective. La îndeplinirea acestor cerințe, organismul de soluționare a litigiilor ar trebui să ia, de asemenea, în considerare impactul accesului solicitat asupra planului de afaceri al furnizorului de acces, inclusiv investițiile făcute de furnizorul de acces căruia i se solicită accesul, în special investițiile făcute în infrastructura fizică la care se solicită accesul. În cazul concret al accesului la infrastructuri fizice al furnizorilor de rețele publice de comunicații, investițiile făcute în respectiva infrastructură pot contribui în mod direct la îndeplinirea obiectivelor Agendei digitale, iar concurența din aval poate fi influențată prin parazitism. Prin urmare, orice obligație de acces ar trebui să țină seama pe deplin de viabilitatea economică a investițiilor respective, în funcție de profilul de risc al acestora, de eventualele calendare ale randamentului investițiilor, de eventualul impact al accesului asupra concurenței din aval și, în consecință, asupra tarifelor și asupra randamentului investițiilor, de eventuala depreciere a activelor rețelei la momentul solicitării accesului, de eventualele argumente economice care stau la baza investiției făcute, în special în cazul infrastructurilor fizice utilizate pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice de mare viteză, precum și de orice posibilitate de coinstalare oferită anterior solicitantului de acces.
- (20) Pentru a planifica în mod eficace instalarea rețelelor de comunicații electronice de mare viteză și pentru a garanta o utilizare optimă a infrastructurilor existente adecvate pentru extinderea rețelelor de comunicații electronice, întreprinderile care furnizează sau sunt autorizate să furnizeze rețele publice de comunicații ar trebui să poată avea acces la informații minime privind infrastructurile fizice disponibile în zona de instalare. Astfel de informații minime ar trebui să permită evaluarea potențialului de utilizare a infrastructurii existente într-o anumită zonă, precum și reducerea daunelor cauzate oricărui infrastructuri fizice existente. Având în vedere numărul părților implicate și pentru a facilita accesul, inclusiv transsectorial și transnațional, la aceste informații minime, ele ar trebui să fie puse la dispoziție prin intermediul unui punct de informare unic. Acest punct de informare unic ar trebui să permită accesul la informațiile minime deja disponibile în format electronic, sub rezerva unor limitări destinate să garanteze securitatea și integritatea rețelelor, în special a infrastructurii critice, sau să protejeze secretele comerciale și de afaceri legitime.
- (21) Fără a impune o nouă obligație de cartografiere asupra statelor membre, prezenta directivă ar trebui să dispună că informațiile minime, colectate deja de organisme din sectorul public și disponibile în format electronic în

conformitate cu inițiativele naționale și cu dreptul Uniunii, cum ar fi Directiva 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾, ar trebui să fie puse la dispoziție, de exemplu, prin intermediul unui hyperlink, în punctul de informare unic. Aceasta ar permite furnizorilor de rețele de comunicații publice un acces coordonat la informațiile privind infrastructurile fizice, asigurând, în același timp, securitatea și integritatea tuturor acestor informații, în special în ceea ce privește infrastructura națională critică. Punerea la dispoziție a acestor informații nu ar trebui să aducă atingere cerințelor de transparență aplicabile deja reutilizării informațiilor din sectorul public, în conformitate cu Directiva 2003/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁾. În cazul în care informațiile de care dispune sectorul public nu asigură un nivel corespunzător de cunoaștere a infrastructurii fizice existente pentru o anumită zonă sau un anumit tip de infrastructură, operatorii de rețea ar trebui să pună informațiile respective la dispoziția întreprinderilor care furnizează sau sunt autorizate să furnizeze rețele publice de comunicații.

- (22) În cazul în care informații minime nu sunt disponibile prin intermediul punctului de informare unic, ar trebui, în orice caz, garantată posibilitatea ca întreprinderile care furnizează sau care sunt autorizate să furnizeze rețele publice de comunicații să solicite în mod direct aceste informații specifice de la orice operator de rețea din zona în cauză. În plus, dacă solicitarea este rezonabilă și, în special, dacă acest lucru este necesar, ținând cont de posibilitatea partajării unor infrastructuri fizice existente sau a coordonării unor lucrări de construcții civile, întreprinderile care furnizează sau care sunt autorizate să furnizeze rețele publice de comunicații ar trebui să li se acorde posibilitatea de a efectua inspecții la fața locului și de a solicita informații cu privire la lucrările de construcții civile planificate, în condiții transparente, proporționale și nediscriminatorii și fără a aduce atingere măsurilor de salvagardare adoptate pentru a asigura securitatea și integritatea rețelelor, precum și protejarea confidențialității și a secretelor comerciale și de afaceri. În ceea ce privește lucrările de construcții civile planificate, ar trebui încurajată o transparență sporită din partea operatorilor de rețea sau prin intermediul punctelor de informare unice, în special în zonele de utilitate maximă, prin reorientarea operatorilor autorizați către aceste informații, ori de câte ori ele sunt disponibile.
- (23) În caz de litigiu privind accesul la informațiile referitoare la infrastructuri fizice, în vederea instalării de rețele de comunicații electronice de mare viteză, organismul de soluționare a litigiilor ar trebui să fie în măsură să soluționeze astfel de litigii prin intermediul unei decizii cu caracter obligatoriu. În orice caz, deciziile unui astfel de organism nu ar trebui să aducă atingere posibilității oricărei părți de a sesiza o instanță judecătorească.
- (24) Coordonarea lucrărilor de construcții civile legate de infrastructurile fizice poate asigura economii semnificative și poate reduce la minimum inconveniente pentru zona afectată de instalarea de noi rețele de comunicații electronice. Din acest motiv, ar trebui să fie interzise constrângerile normative care împiedică, în general, negocierile dintre operatorii de rețea purtate în vederea coordonării acestor lucrări cu scopul de a instala și rețele de comunicații electronice de mare viteză. În cazul lucrărilor de construcții civile care nu sunt finanțate din fonduri publice, prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere dreptului părților interesate de a încheia acorduri de coordonare a lucrărilor de construcții civile în conformitate cu propriile planuri investiționale și de afaceri și cu calendarul pe care doresc să îl urmeze.
- (25) Lucrările de construcții civile finanțate în totalitate sau parțial din fonduri publice ar trebui să urmărească optimizarea efectului pozitiv pentru colectivitate, prin exploatarea externalităților pozitive ale lucrărilor respective în toate sectoarele și prin asigurarea unor șanse egale de partajare a infrastructurii fizice disponibile și a celei planificate, în scopul instalării unor rețele de comunicații electronice. Obiectivul principal al lucrărilor de construcții civile finanțate din fonduri publice nu ar trebui să fie afectat, însă este oportun ca operatorul de rețea care execută, în mod direct sau indirect, de exemplu prin intermediul unui subcontractant lucrările de construcții civile în cauză să satisfacă, în condiții proporționale, nediscriminatorii și transparente, solicitările rezonabile și depuse la timp de coordonare a instalării de elemente ale rețelelor de comunicații electronice de mare viteză care vizează, de exemplu, acoperirea tuturor costurilor suplimentare, inclusiv a celor cauzate de întârzieri, și minimizarea modificărilor aduse planurilor inițiale. Fără a aduce atingere normelor aplicabile în materie de ajutoare de stat, statele membre ar trebui să poată prevedea norme suplimentare privind repartizarea costurilor legate de instalarea coordonată. Ar trebui prevăzute proceduri specifice care să garanteze soluționarea rapidă a litigiilor referitoare la negocierea acordurilor de coordonare respective, în condiții proporționale, echitabile și nediscriminatorii. Aceste dispoziții nu ar trebui să aducă atingere dreptului statelor membre de a rezerva capacitate pentru rețelele de comunicații electronice, chiar în absența unor solicitări specifice, în vederea satisfacerii unei cereri viitoare de infrastructuri fizice, pentru a maximiza valoarea lucrărilor de construcții civile sau de a adopta măsuri care să vizeze drepturi similare de a coordona lucrări de construcții civile pentru operatori ai altor tipuri de rețele, cum ar fi cele de gaze sau energie electrică.

⁽¹⁾ Directiva 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2007 de instituire a unei infrastructuri pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană (INSPIRE) (JO L 108, 25.4.2007, p. 1).

⁽²⁾ Directiva 2003/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 noiembrie 2003 privind reutilizarea informațiilor din sectorul public (JO L 345, 31.12.2003, p. 90).

- (26) Pentru a proteja interesele generale ale statelor membre și ale Uniunii, ar putea fi necesar un anumit număr de autorizații diferite pentru instalarea rețelelor de comunicații electronice sau a noilor elemente de rețea, cum ar fi autorizații de construcție, de urbanism, de mediu sau alte autorizații. Numărul de autorizații necesare pentru instalarea diferitelor tipuri de rețele de comunicații electronice și caracterul local al instalării pot atrage după sine aplicarea unor proceduri și condiții diverse. Garantând dreptul fiecărei autorități competente de a fi implicată și de a își menține prerogativele decizionale în conformitate cu principiul subsidiarității, ar trebui ca toate informațiile relevante privind procedurile și condițiile generale aplicabile lucrărilor de construcții civile să fie puse la dispoziție prin punctul de informare unic. Acest lucru ar putea reduce complexitatea și spori eficiența și transparența, în special pentru operatorii noi sau pentru cei de dimensiuni mai mici, care nu sunt activi în zona respectivă. În plus, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a prevedea dreptul întreprinderilor care furnizează sau sunt autorizate să furnizeze rețele publice de comunicații de a transmite solicitarea de autorizare prin intermediul unui ghișeu unic.
- (27) Pentru a se asigura că procedurile de acordare a autorizațiilor nu acționează ca bariere în calea investițiilor și că ele nu au un efect negativ asupra pieței interne, statele membre ar trebui să se asigure că decizia de acordare sau nu a autorizației în ceea ce privește instalarea rețelelor de comunicații electronice sau a noilor elemente de rețea ar trebui să fie, în orice caz, pusă la dispoziție cel târziu în termen de patru luni, fără a aduce atingere altor termene-limită sau obligații specifice stabilite pentru buna desfășurare a procedurii și aplicabile procedurii de acordare a autorizațiilor în conformitate cu legislația națională sau cu dreptul Uniunii. O astfel de decizie poate avea caracter tacit sau explicit, în funcție de dispozițiile legale aplicabile. După caz, statele membre ar trebui să prevadă dreptul furnizorilor care au suferit daune ca urmare a acordării cu întârziere a autorizațiilor de către o autoritate competentă, în termenele aplicabile privind obținerea de despăgubiri.
- (28) Pentru a se asigura că aceste proceduri de acordare a autorizațiilor sunt încheiate în termene rezonabile, statele membre ar putea avea în vedere instituirea unor măsuri de salvagardare, cum ar fi aprobarea tacită, sau pot lua măsuri de simplificare a procedurilor de acordare a autorizațiilor, *inter alia*, prin reducerea numărului de autorizații necesare pentru instalarea rețelelor de comunicații electronice sau prin exceptarea de la procedura de acordare a autorizațiilor a anumitor categorii de lucrări de construcții civile de mică amploare ori standardizate. Autoritățile naționale, regionale sau locale ar trebui să justifice orice refuz de acordare a autorizațiilor ce țin de competența lor, pe baza unor criterii și condiții obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale. Acestea ar trebui să nu aducă atingere niciunei măsuri adoptate de statele membre prin care anumite elemente ale rețelelor de comunicații electronice, fie ele active sau pasive, sunt exceptate de la procedura de acordare a autorizațiilor.
- (29) Îndeplinirea obiectivelor Agendei digitale impune extinderea infrastructurii cât mai aproape de utilizatorul final, respectându-se în același timp pe deplin principiul proporționalității în ceea ce privește orice limitare a dreptului de proprietate ce decurge din urmărirea interesului general. Ar trebui facilitată existența unor rețele de comunicații electronice de mare viteză care se extind până la utilizatorul final, garantându-se, în același timp, neutralitatea tehnologică, de exemplu prin infrastructuri fizice interioare pregătite pentru rețele de mare viteză. Întrucât instalarea unor miniconducte în timpul construcției clădirii presupune doar o creștere limitată a costurilor, în timp ce postechiparea clădirilor cu infrastructură de mare viteză poate reprezenta o parte semnificativă din costul instalării rețelelor de mare viteză, toate clădirile noi care fac obiectul unor lucrări majore de renovare ar trebui să fie echipate cu o infrastructură fizică care să permită conectarea utilizatorilor finali la rețelele de mare viteză. Pentru a extinde rețelele de comunicații electronice de mare viteză, imobilele colective noi, precum și imobilele colective care fac obiectul unor lucrări majore de renovare ar trebui să fie echipate cu un punct de acces, prin care furnizorul să poată accesa infrastructura interioară. În plus, dezvoltatorii imobiliari ar trebui să prevadă instalarea de conducte goale, de la fiecare locuință către punctul de acces amplasat în interiorul sau în afara clădirii colective. Pot exista situații, cum ar fi acelea ale unor imobile individuale noi sau ale unor anumite categorii de lucrări majore de renovare executate în zone izolate, în care, din motive obiective, perspectiva instalării unei conexiuni de mare viteză este considerată prea îndepărtată pentru a justifica instalarea într-o clădire a unei infrastructuri fizice interioare pregătite pentru rețele de mare viteză sau a unui punct de acces sau în care o astfel de instalare ar fi disproporționată din alte motive economice, de conservare a patrimoniului urban sau de mediu, cum ar fi pentru anumite categorii de monumente.
- (30) Pentru a ajuta cumpărătorii și locatarii posibili să identifice clădirile care sunt echipate cu infrastructuri fizice interioare pregătite pentru rețele de mare viteză și care, prin urmare, prezintă un potențial considerabil de reducere a costurilor, și pentru a promova accesibilitatea clădirilor pentru infrastructura de mare viteză, statele membre ar trebui să poată elabora o etichetă voluntară a „accesibilității serviciilor în bandă largă” pentru clădirile echipate cu astfel de infrastructură și un punct de acces în conformitate cu prezenta directivă.
- (31) Atunci când furnizorii de rețele publice de comunicații instalează rețele de comunicații electronice de mare viteză într-o anumită zonă, se pot realiza importante economii de scară dacă aceștia pot amplasa punctul terminus al propriei rețele în punctul de acces al clădirii, indiferent dacă un abonat și-a manifestat explicit interesul pentru serviciul respectiv în acel moment, însă cu condiția ca impactul asupra proprietății private să fie redus la minimum, prin utilizarea infrastructurii fizice existente și refacerea zonei afectate. Odată ce punctul terminus al rețelei este amplasat în punctul de acces, conectarea unui nou client poate fi realizată la un cost mult mai redus, în special prin accesarea unui segment vertical al infrastructurii pregătite pentru rețele interioare de mare viteză,

atunci când aceasta există deja. Respectivul obiectiv este, de asemenea, îndeplinit atunci când clădirea este deja echipată cu o rețea de comunicații electronice de mare viteză la care accesul este asigurat tuturor furnizorilor de rețele publice de comunicații care au un abonat activ în clădire, pe baza unor clauze și condiții transparente, proporționale și nediscriminatorii. Astfel de cazuri ar putea surveni, în special, în statele membre care au luat măsuri în temeiul articolului 12 din Directiva 2002/21/CE.

- (32) Clădirile noi ar trebui să fie echipate cu infrastructuri interioare pregătite pentru rețele de mare viteză și, în cazul imobilelor colective, cu un punct de acces. Statele membre ar trebui să aibă un grad de flexibilitate în vederea realizării acestui obiectiv. În acest sens, prezenta directivă nu urmărește să armonizeze normele privind cheltuielile conexe, inclusiv în ceea ce privește recuperarea costurilor pentru echiparea clădirilor cu infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele de mare viteză și un punct de acces.
- (33) Având în vedere avantajele sociale care decurg din incluziunea digitală și luând în considerare aspectele economice legate de instalarea rețelelor de comunicații electronice de mare viteză, în cazurile în care nu există nici infrastructuri pasive sau active pregătite pentru rețele de mare viteză care să deservească spațiile utilizatorilor finali, nici alternative la furnizarea de rețele de comunicații electronice de mare viteză către un abonat, orice furnizor de rețele publice de comunicații ar trebui să aibă dreptul de a amplasa punctul terminus al propriei rețele într-un spațiu privat, pe cheltuială proprie, dacă este redus la minimum impactul asupra proprietății private, de exemplu, dacă este posibil, prin reutilizarea infrastructurii fizice existente disponibile în clădire sau prin asigurarea refacerii complete a zonelor afectate.
- (34) În conformitate cu principiul subsidiarității, prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere posibilității ca statele membre să aloce sarcinile normative prevăzute autorităților care sunt cele mai potrivite pentru a le îndeplini, în conformitate cu sistemul constituțional național de atribuire a competențelor și puterilor și cu cerințele prevăzute de prezenta directivă.
- (35) Organismul național desemnat pentru soluționarea litigiilor ar trebui să garanteze imparțialitatea și independența față de părțile implicate și să dispună de competențe și resurse adecvate.
- (36) Statele membre ar trebui să prevadă sancțiuni adecvate, eficace, proporționale și cu efect de descurajare pentru cazurile de nerespectare a măsurilor naționale adoptate în temeiul prezentei directive.
- (37) Pentru a garanta eficacitatea punctelor de informare unice prevăzute de prezenta directivă, statele membre ar trebui să se asigure că în punctele de informare unice respective sunt puse la dispoziție resursele corespunzătoare, precum și informațiile relevante privind o anumită zonă, la un nivel de agregare optim, atunci când pot fi garantate câștiguri de eficiență valoroase în îndeplinirea sarcinilor alocate, inclusiv la nivelul cadastrului local. În acest sens, statele membre ar putea lua în considerare posibilele sinergii și economii de diversificare cu ghișeele unice, în sensul articolului 6 din Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾, pentru a clădi pe structurile existente și a maximiza avantajele utilizatorilor finali.
- (38) Deoarece obiectivele prezentei directive vizează facilitarea instalării de infrastructuri fizice pregătite pentru rețele de comunicații electronice de mare viteză în întreaga Uniune și nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere amploarea sau efectele acțiunii, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității astfel cum este definit la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul menționat, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor menționate.
- (39) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și se observă principiile recunoscute în particular de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special dreptul la protecția vieții private și la protecția secretelor comerciale, libertatea de a desfășura o activitate comercială, dreptul la proprietate și dreptul la o cale de atac eficientă. Prezenta directivă trebuie să fie aplicată de statele membre în conformitate cu aceste drepturi și principii,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

(1) Obiectivul prezentei directive este să faciliteze și să stimuleze extinderea rețelelor de comunicații electronice de mare viteză, prin măsuri care promovează utilizarea în comun a infrastructurii fizice existente și permit instalarea mai eficace a unora noi, pentru a reduce costurile asociate extinderii acestor rețele.

⁽¹⁾ Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne (JO L 376, 27.12.2006, p. 36).

(2) Prezenta directivă instituie cerințe minime referitoare la lucrările de construcții civile și la infrastructura fizică, în vederea apropiării anumitor aspecte ale actelor cu putere de lege și ale actelor administrative ale statelor membre în domeniile respective.

(3) Statele membre pot menține sau introduce măsuri conforme cu dreptul Uniunii care depășesc cerințele minime stabilite prin prezenta directivă în vederea realizării într-o mai mare măsură a obiectivului menționat la alineatul (1).

(4) În cazul în care oricare dintre dispozițiile prezentei directive intră în contradicție cu o dispoziție cuprinsă în Directiva 2002/21/CE, Directiva 2002/19/CE, Directiva 2002/20/CE, Directiva 2002/22/CE și Directiva 2002/77/CE, dispozițiile relevante ale directivelor respective prevalează.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive, se aplică definițiile din Directiva 2002/21/CE.

De asemenea, se aplică următoarele definiții:

1. „operator de rețea” înseamnă o întreprindere care furnizează sau este autorizată să furnizeze rețele publice de comunicații, precum și o întreprindere care pune la dispoziție o infrastructură fizică destinată să furnizeze:
 - (a) un serviciu de producție, transport sau distribuție a:
 - (i) gazului;
 - (ii) energiei electrice, inclusiv a iluminatului public;
 - (iii) energiei termice;
 - (iv) apei, inclusiv evacuarea sau tratarea apelor reziduale și sistemele de canalizare și de drenare;
 - (b) servicii de transport, inclusiv căile ferate, drumurile, porturile și aeroporturile;
2. „infrastructura fizică” înseamnă orice element al unei rețele care este destinat să găzduiască alte elemente ale unei rețele fără a deveni el însuși un element activ al rețelei, cum ar fi țevile, pilonii, conductele, camerele de control, gurile de vizitare, cabinetele, clădirile sau intrările în clădiri, instalațiile de antenă, turnurile și stâlpii; cablurile, inclusiv fibra neagră, precum și elementele rețelelor utilizate pentru furnizarea apei destinate consumului uman, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 1 din Directiva 98/83/CE a Consiliului ⁽¹⁾, nu reprezintă infrastructură fizică în sensul prezentei directive;
3. „rețea de comunicații electronice de mare viteză” înseamnă o rețea de comunicații electronice capabilă să asigure servicii de acces în bandă largă la viteze de minimum 30 Mbps.
4. „lucrare de construcții civile” înseamnă rezultatul unui ansamblu de lucrări de construcții sau de inginerie civilă care, în sine, este suficient pentru a îndeplini o funcție economică sau tehnică și care presupune existența unuia sau mai multor elemente ale unei infrastructuri fizice;
5. „organism din sectorul public” înseamnă un stat, o autoritate regională sau locală, un organism de drept public sau o asociație formată din una sau mai multe astfel de autorități sau din unul sau mai multe astfel de organisme de drept public;
6. „organisme de drept public” înseamnă organisme cu următoarele caracteristici:
 - (a) sunt instituite în mod expres pentru a îndeplini cerințe de interes general, care nu au caracter industrial sau comercial;
 - (b) au personalitate juridică; și
 - (c) sunt finanțate, în totalitate sau în cea mai mare parte, de stat, de autoritățile regionale sau locale ori de alte organisme de drept public; sau gestionarea lor face obiectul unei supravegheri exercitate de respectivele autorități sau organisme; sau au un consiliu administrativ, de conducere ori de supraveghere ai cărui membri sunt numiți în proporție de peste 50 % de stat, de autorități locale sau regionale ori de alte organisme de drept public;
7. „infrastructură fizică interioară” înseamnă infrastructura fizică sau instalațiile existente în spațiul utilizatorului final, inclusiv elementele aflate în coproprietate, destinate să găzduiască rețele de acces cablate și/sau fără fir, în cazurile în care aceste rețele de acces sunt capabile să furnizeze servicii de comunicații electronice și să conecteze punctul de acces al clădirii cu punctul terminus al rețelei;

⁽¹⁾ Directiva 98/83/CE a Consiliului din 3 noiembrie 1998 privind calitatea apei destinate consumului uman (JO L 330, 5.12.1998, p. 32).

8. „infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele de mare viteză” înseamnă infrastructura fizică interioară destinată a găzdui elemente ale rețelelor de comunicații electronice de mare viteză sau a permite furnizarea acestora;
9. „lucrări majore de renovare” înseamnă lucrări de construcții sau lucrări de inginerie civilă executate în spațiul utilizatorului final, care includ modificări structurale ale întregii infrastructuri fizice interioare sau ale unei părți substanțiale a acesteia și care necesită o autorizație de construcție;
10. „autorizație” înseamnă o decizie explicită sau implicită luată de o autoritate competentă, ca urmare a oricărei proceduri prin care o întreprindere este obligată să ia măsurile necesare pentru a executa, în mod legal, lucrări de construcții sau de inginerie civilă;
11. „punct de acces” înseamnă punctul fizic, situat în interiorul sau la exteriorul clădirii, accesibil pentru întreprinderile care furnizează sau sunt autorizate să furnizeze rețele publice de comunicații, prin care este pusă la dispoziție conexiunea cu infrastructura fizică interioară pregătită pentru rețele de mare viteză.

Articolul 3

Accesul la infrastructura fizică existentă

(1) Statele membre se asigură că fiecare operator de rețea are dreptul de a oferi întreprinderilor care furnizează sau care sunt autorizate să furnizeze rețele de comunicații electronice accesul la propria infrastructură fizică în vederea instalării de elemente ale rețelelor de comunicații electronice de mare viteză. În mod reciproc, statele membre pot să prevadă dreptul operatorilor de rețele publice de comunicații de a oferi accesul la propria infrastructură fizică în vederea instalării unor rețele, altele decât rețelele de comunicații electronice.

(2) Statele membre se asigură că, la solicitarea scrisă primită din partea unei întreprinderi care furnizează sau care este autorizată să furnizeze rețele publice de comunicații, fiecare operator de rețea are obligația de a satisface, conform unor clauze și condiții echitabile și rezonabile, incluzând tariful, toate solicitările rezonabile de acces la propria infrastructură fizică, în vederea instalării unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice de mare viteză. Astfel de solicitări scrise precizează elementele proiectului pentru care se solicită accesul, inclusiv intervalul de timp aferent.

(3) Statele membre prevăd obligația ca fiecare refuz al accesului să fie bazat pe criterii obiective, transparente și proporționale, cum ar fi:

- (a) capacitatea tehnică a infrastructurii fizice la care a fost solicitat accesul de a găzdui oricare dintre elementele rețelelor de comunicații electronice de mare viteză menționate la alineatul (2);
- (b) disponibilitatea spațiului pentru a găzdui elementele rețelelor de comunicații electronice de mare viteză menționate la alineatul (2), inclusiv a spațiului necesar operatorului de rețea pe viitor, pe baza furnizării unor dovezi suficiente;
- (c) considerații legate de siguranță și de sănătatea publică;
- (d) integritatea și securitatea tuturor rețelelor, în special a infrastructurii naționale critice;
- (e) riscul de interferențe grave între serviciile de comunicații electronice planificate și celelalte servicii furnizate cu ajutorul aceleiași infrastructuri fizice;
- (f) disponibilitatea unor mijloace alternative viabile de furnizare cu ridicata a accesului la infrastructura fizică de rețea, oferite de operatorul de rețea și adecvate pentru furnizarea de rețele de comunicații electronice de mare viteză, cu condiția ca un astfel de acces să fie oferit pe baza unor condiții și clauze echitabile și rezonabile.

Statele membre se asigură că operatorul de rețea indică motivele de refuz în termen de două luni de la data primirii solicitării complete de acces.

(4) Dacă se refuză acordarea accesului sau dacă, în termen de două luni de la data primirii solicitării de acces, nu se ajunge la un acord privind clauze și condiții specifice, cum ar fi tariful, statele membre se asigură că fiecare parte are dreptul de a se adresa organismelor naționale competente în materie de soluționare a litigiilor.

(5) Statele membre impun organismului național de soluționare a litigiilor menționat la alineatul (4) să adopte, ținând seama pe deplin de principiul proporționalității, o decizie cu caracter obligatoriu pentru a soluționa litigiul inițiat în conformitate cu alineatul (4), inclusiv pentru a stabili clauze și condiții, inclusiv, după caz, tarife echitabile și rezonabile.

Organismul național de soluționare a litigiilor soluționează litigiul, în cel mai scurt timp posibil și, în orice caz, în maximum patru luni de la data primirii solicitării complete, cu excepția situațiilor excepționale, fără a aduce atingere posibilității oricărei părți de a sesiza o instanță.

În cazul în care litigiul se referă la accesul la infrastructură al unui furnizor de rețea de comunicații electronice, iar organismul național de soluționare a litigiilor este autoritatea națională de reglementare, acesta ține seama, dacă este cazul, de obiectivele instituite la articolul 8 din Directiva 2002/21/CE. Orice tarif stabilit de organismul de soluționare a litigiilor asigură faptul că furnizorul de acces are posibilitatea echitabilă de a-și recupera costurile și ia în considerare impactul accesului solicitat asupra planului de afaceri al furnizorului de acces, inclusiv investițiile realizate de operatorul de rețea cărui i se solicită accesul, în special în cazul infrastructurilor fizice utilizate pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice de mare viteză.

(6) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere dreptului la proprietate al proprietarului infrastructurii fizice, în cazurile în care operatorul de rețea este altul decât proprietarul, precum și dreptului de proprietate al oricărei alte terțe părți, precum proprietarii de terenuri și deținătorii de proprietăți private.

Articolul 4

Transparență în ceea ce privește infrastructura fizică

(1) Statele membre se asigură că, pentru a solicita accesul la infrastructura fizică în conformitate cu articolul 3 alineatul (2), orice întreprindere care furnizează sau este autorizată să furnizeze rețele publice de comunicații are dreptul de a accesa, la cerere, următoarele informații minime privind infrastructura fizică existentă a oricărui operator de rețea:

- (a) amplasarea și ruta;
- (b) tipul și utilizarea actuală a infrastructurii; și
- (c) un punct de contact.

Statele membre se asigură că întreprinderea care solicită accesul specifică zona în care intenționează să instaleze elemente ale rețelilor de comunicații electronice de mare viteză.

Statele membre pot permite accesul la informațiile minime, care poate fi limitat numai atunci când acest lucru este considerat necesar pentru asigurarea securității și integrității rețelilor, a securității naționale, a sănătății sau siguranței publice, a confidențialității sau pentru păstrarea secretelor comerciale și de afaceri.

(2) Statele membre pot impune oricărui organism din sectorul public care, datorită sarcinilor sale, deține, în format electronic, elemente din informațiile minime menționate la alineatul (1), privind infrastructura fizică a unui operator de rețea să pună aceste informații la dispoziție prin intermediul punctului de informare unic, prin mijloace electronice, până la 1 ianuarie 2017, iar statele membre impun organismelor din sectorul public să le pună la dispoziția întreprinderilor care furnizează sau sunt autorizate să furnizeze rețele publice de comunicații, la cerere, fără a aduce atingere limitărilor în temeiul alineatului (1). Orice actualizare a acestor informații și orice element nou de informații minime, menționate la alineatul (1), primite de organismul din sectorul public, sunt puse la dispoziția punctului de informare unic în termen de două luni de la primire. Perioada menționată poate fi prelungită cu cel mult o lună, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a garanta fiabilitatea informațiilor furnizate.

(3) Un minimum de informații puse la dispoziția unui punct de informare unic, în conformitate cu alineatul (2), sunt accesibile, în termenul cel mai scurt, prin intermediul punctului de informare unic, în format electronic și în condiții proporționale, nediscriminatorii și transparente. Statele membre se asigură că accesul la informațiile minime în temeiul prezentului alineat este oferit de punctul de informare unic până la 1 ianuarie 2017.

(4) Atunci când informațiile minime menționate la alineatul (1) nu sunt disponibile prin intermediul punctului de informare unic, statele membre solicită operatorilor de rețea să ofere acces la aceste informații în baza solicitării scrise formulate în mod specific de o întreprindere care furnizează sau este autorizată să furnizeze rețele publice de comunicații. O astfel de solicitare precizează zona vizată de instalarea de elemente ale rețelilor de comunicații electronice de mare viteză. Accesul la informații se acordă în termen de două luni de la data primirii solicitării scrise, în condiții proporționale, nediscriminatorii și transparente, fără a aduce atingere limitărilor menționate la alineatul (1).

(5) În baza solicitării scrise formulate în mod specific de o întreprindere care furnizează sau este autorizată să furnizeze rețele publice de comunicații, statele membre impun operatorilor de rețea să îndeplinească solicitările rezonabile de inspecție la fața locului ale unor elemente specifice ale propriilor infrastructuri fizice. O astfel de solicitare precizează elementele vizate ale rețelei, în vederea instalării unor elemente ale rețelilor de comunicații electronice de mare viteză. Autorizațiile de efectuare a inspecțiilor la fața locului ale elementelor de rețea specificate se acordă în condiții proporționale, nediscriminatorii și transparente, în termen de o lună de la data primirii solicitării, fără a aduce atingere limitărilor menționate la alineatul (1).

(6) Statele membre se asigură că, în cazul unui litigiu privind drepturile și obligațiile prevăzute la prezentul articol, fiecare parte este îndreptățită să supună litigiul unui organism național de soluționare a litigiilor. Ținând seama pe deplin de principiul proporționalității, organismul național de soluționare a litigiilor emite o decizie cu caracter obligatoriu pentru soluționarea litigiului în cel mai scurt timp posibil și, în orice caz, în termen de două luni, cu excepția situațiilor excepționale, fără a aduce atingere posibilității ca oricare dintre părți să supună cazul unei instanțe judecătorești.

(7) Statele membre pot prevedea exceptări de la obligațiile prevăzute la alineatele (1)-(5), în cazul infrastructurilor fizice existente considerate inadecvate, din punct de vedere tehnic, pentru instalarea de rețele de comunicații electronice de mare viteză sau în cazul infrastructurii naționale critice. Astfel de exceptări se motivează în mod corespunzător. Părților interesate li se oferă posibilitatea de a formula observații privind proiectele de exceptări, într-un interval de timp rezonabil. Orice astfel de exceptare se notifică Comisiei.

(8) Statele membre se asigură că întreprinderile care furnizează sau sunt autorizate să furnizeze rețele publice de comunicații care obțin acces la informații în conformitate cu prezentul articol adoptă măsurile corespunzătoare pentru a asigura respectarea confidențialității și păstrarea secretelor comerciale și de afaceri.

Articolul 5

Coordonarea lucrărilor de construcții civile

(1) Statele membre se asigură că orice operator de rețea are dreptul de a negocia acorduri privind coordonarea lucrărilor de construcții civile cu întreprinderi care furnizează sau sunt autorizate să furnizeze rețele de comunicații electronice, în vederea instalării unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice de mare viteză.

(2) Statele membre se asigură că orice operator de rețea care execută, în mod direct sau indirect, lucrări de construcții civile, finanțate în totalitate sau parțial din fonduri publice, satisface toate solicitările rezonabile de coordonare a lucrărilor de construcții civile, în condiții transparente și nediscriminatorii, formulate de întreprinderi care furnizează sau sunt autorizate să furnizeze rețele publice de comunicații în vederea instalării unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice de mare viteză. O astfel de solicitare este satisfăcută cu condiția ca:

- (a) acest lucru să nu antreneze niciun cost suplimentar, inclusiv din cauza unor întârzieri suplimentare, pentru lucrările de construcții civile avute inițial în vedere;
- (b) acest lucru să nu împiedice controlul asupra coordonării lucrărilor; și
- (c) solicitarea de coordonare să fie depusă cât mai curând posibil și, în orice caz, cu cel puțin o lună înainte de prezentarea proiectului final autorităților competente, în vederea acordării autorizației.

Statele membre pot prevedea norme privind repartizarea costurilor legate de coordonarea lucrărilor de construcții civile.

(3) În cazul în care, în termen de o lună de la data primirii solicitării formale de negociere, nu se ajunge la un acord cu privire la coordonarea lucrărilor de construcții civile în conformitate cu alineatul (2), statele membre se asigură că oricare dintre părți are dreptul de a sesiza organismul național competent de soluționare a litigiilor.

(4) Statele membre se asigură că organismul național de soluționare a litigiilor menționat la alineatul (3) adoptă, ținând seama pe deplin de principiul proporționalității, o decizie pentru a soluționa litigiul inițiat în conformitate cu alineatul (3), inclusiv pentru a stabili condiții, clauze și, după caz, tarife echitabile și nediscriminatorii.

Organismul național de soluționare a litigiilor soluționează litigiul în cel mai scurt interval de timp posibil și, în orice caz, în termen de două luni, de la data primirii unei solicitări complete, cu excepția situațiilor excepționale, fără a aduce atingere posibilității ca oricare dintre părți să înainteze cazul unei instanțe judecătorești.

(5) În cazul lucrărilor de construcții civile care prezintă o importanță scăzută, de exemplu, din punct de vedere al valorii, amplitudinii sau duratei, sau în cazul infrastructurii naționale critice, statele membre pot prevedea exceptări de la obligațiile prevăzute la prezentul articol. Astfel de exceptări se motivează în mod corespunzător. Părților interesate li se oferă posibilitatea de a prezenta observații privind proiectele de exceptări, într-un interval de timp rezonabil. Orice astfel de exceptare se notifică Comisiei.

Articolul 6

Transparența în cazul lucrărilor de construcții civile planificate

(1) Pentru a negocia acorduri de coordonare a lucrărilor de construcții civile menționate la articolul 5, statele membre impun oricărui operator de rețea să pună la dispoziție, în baza unei solicitări scrise a unei întreprinderi care furnizează sau este autorizată să furnizeze rețele publice de comunicații, următoarele informații minime privind acele lucrări de construcții civile aflate în curs de desfășurare sau planificate, legate de propria infrastructură fizică, pentru care fie a fost deja acordată o autorizație, fie o procedură de acordare a autorizației se află în curs de desfășurare, fie o primă depunere a cererii de autorizație pe lângă autoritățile competente de autorizare este prevăzută în următoarele șase luni:

- (a) amplasarea și tipul lucrărilor;
- (b) elementele de rețea vizate;
- (c) data estimată de începere a lucrărilor și durata acestora; și
- (d) un punct de contact.

Solicitarea unei întreprinderi care furnizează sau este autorizată să furnizeze rețele publice de comunicații precizează zona în care plănuiește instalarea unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice de mare viteză. În termen de două săptămâni de la data primirii solicitării scrise, operatorii de rețea furnizează informațiile solicitate în condiții proporționale, nediscriminatorii și transparente. Statele membre pot permite limitarea accesului la informațiile minime numai atunci când acest lucru este considerat necesar pentru asigurarea securității și integrității rețelelor, a securității naționale, a sănătății sau siguranței publice, a confidențialității sau pentru păstrarea secretelor comerciale și de afaceri.

(2) Operatorul de rețea poate respinge solicitarea efectuată în temeiul alineatului (1) dacă:

- (a) a pus la dispoziția publicului informațiile solicitate, în format electronic; sau dacă
- (b) accesul la aceste informații este asigurat prin intermediul unui punct de informare unic.

(3) Statele membre se asigură că operatorul de rețea pune la dispoziție prin intermediul punctului de informare unic informațiile minime solicitate, astfel cum sunt menționate la alineatul (1).

(4) Statele membre se asigură că, în cazul unui litigiu privind drepturile și obligațiile prevăzute la prezentul articol, fiecare parte este îndreptățită să îl supună unui organism național de soluționare a litigiilor. Ținând seama pe deplin de principiul proporționalității, organismul național de soluționare a litigiilor emite o decizie cu caracter obligatoriu pentru soluționarea litigiului în cel mai scurt timp posibil și, în orice caz, în termen de două luni, cu excepția situațiilor excepționale, fără a aduce atingere posibilității ca oricare dintre părți să supună cazul unei instanțe judecătorești.

(5) În cazul lucrărilor de construcții civile cu valoare nesemnificativă sau în cazul infrastructurii naționale critice, statele membre pot prevedea exceptări de la obligațiile prevăzute la prezentul articol. Astfel de exceptări se motivează în mod corespunzător. Părților interesate li se oferă posibilitatea de a formula observații privind proiectele de exceptări, într-un interval de timp rezonabil. Orice astfel de exceptare se notifică Comisiei.

Articolul 7

Procedura de acordare a autorizațiilor

(1) Statele membre se asigură că toate informațiile relevante privind condițiile și procedurile aplicabile acordării autorizațiilor pentru lucrările de construcții civile necesare în vederea instalării unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice de mare viteză, inclusiv orice informații privind exceptările aplicabile acestor elemente, în ceea ce privește o parte din autorizațiile impuse de legislația națională sau totalitatea acestora sunt disponibile prin intermediul punctului de informare unic.

(2) Statele membre pot prevedea dreptul fiecărei întreprinderi care furnizează sau este autorizată să furnizeze rețele publice de comunicații de a depune, prin mijloace electronice, la punctul de informare unic, cereri de autorizare referitoare la lucrări de construcții civile care sunt necesare în vederea instalării unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice de mare viteză.

(3) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că autoritățile competente acordă sau refuză să acorde autorizațiile în termen de patru luni de la data primirii unei solicitări complete de autorizare, fără a aduce atingere altor termene-limită sau obligații specifice prevăzute pentru buna desfășurare a procedurii, care sunt aplicabile procedurii de acordare a autorizațiilor în conformitate cu legislația națională sau cu cea a Uniunii, ori pentru buna desfășurare a oricărui apel. Statele membre pot prevedea posibilitatea prelungirii acestui termen, în mod excepțional și în cazuri justificate corespunzător. Orice prelungire trebuie să aibă o durată cât mai scurtă, pentru a acorda sau refuza autorizația. Orice refuz se justifică în mod corespunzător, pe baza unor criterii obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale.

(4) Statele membre se pot asigura că orice întreprindere care furnizează sau este autorizată să furnizeze rețele publice de comunicații care a suferit un prejudiciu ca urmare a nerespectării termenelor-limită aplicabile în conformitate cu alineatul (3) are dreptul să primească despăgubiri pentru daunele suferite, în conformitate cu legislația națională.

Articolul 8

Infrastructura fizică interioară

(1) Statele membre se asigură că toate clădirile nou construite în spațiul utilizatorului final, inclusiv elemente ale acestora aflate în proprietate comună, pentru care au fost depuse cereri de acordare a autorizației de construcție după 31 decembrie 2016 sunt echipate cu o infrastructură fizică interioară adaptată pentru rețele de mare viteză, până la punctele terminus ale rețelei. Aceeași obligație se aplică lucrărilor majore de renovare pentru care s-a depus o cerere de acordare a autorizației de construcție după 31 decembrie 2016.

- (2) Statele membre se asigură că toate imobilele colective nou construite, pentru care au fost depuse cereri de autorizații de construcție după 31 decembrie 2016, sunt echipate cu un punct de acces. Aceeași obligație se aplică lucrărilor majore de renovare care vizează imobilele colective, pentru care s-a depus o cerere de acordare a autorizației de construcție după 31 decembrie 2016.
- (3) Clădirile echipate în conformitate cu prezentul articol sunt eligibile pentru a beneficia de eticheta voluntară „accesibilitate pentru serviciile în bandă largă” în statele membre care au ales să introducă o astfel de etichetă.
- (4) Statele membre pot prevedea excepții de la obligațiile prevăzute la alineatele (1) și (2) pentru anumite categorii de clădiri, în special imobile individuale sau clădiri supuse unor lucrări majore de renovare, în cazurile în care îndeplinirea acestor obligații este disproporționată, de exemplu în ceea ce privește costurile pentru proprietarii individuali sau pentru coproprietăți sau în ceea ce privește tipul de clădire, cum ar fi anumite categorii de monumente, clădiri istorice, case de vacanță, clădiri militare sau alte clădiri utilizate în scopuri de securitate națională. Astfel de excepții se motivează în mod corespunzător. Părților interesate li se oferă posibilitatea de a prezenta observații privind proiectele de excepții, într-un interval de timp rezonabil. Orice astfel de excepție se notifică Comisiei.

Articolul 9

Accesul la infrastructura fizică interioară

- (1) Statele membre se asigură că, sub rezerva alineatului (3) primul paragraf, fiecare furnizor de rețele publice de comunicații are dreptul de a-și extinde rețeaua pe propria cheltuială, până la punctul de acces.
- (2) Statele membre se asigură că, sub rezerva alineatului (3) primul paragraf, orice furnizor de rețele publice de comunicații are dreptul de a accesa orice infrastructură fizică interioară existentă în vederea instalării unei rețele de comunicații electronice de mare viteză, în cazul în care duplicarea este imposibilă din punct de vedere tehnic sau neviabilă din punct de vedere economic.
- (3) Statele membre se asigură că orice deținător al dreptului de a utiliza punctul de acces și infrastructura fizică interioară îndeplinește toate solicitările rezonabile privind accesul de la furnizorii de rețele publice de comunicații oferit conform unor condiții și clauze echitabile și nediscriminatorii, inclusiv în ceea ce privește tariful, dacă este cazul.

Dacă, în termen de două luni de la data primirii solicitării formale de acces, nu se ajunge la un acord privind accesul menționat la alineatul (1) sau (2), statele membre se asigură că fiecare parte are dreptul de a se adresa organismului național de soluționare a litigiilor competent, pentru ca acesta să evalueze conformitatea cu cerințele prevăzute la alineatele menționate. Ținând seama pe deplin de principiul proporționalității, organismul național de soluționare a litigiilor emite o decizie cu caracter obligatoriu pentru soluționarea litigiului în cel mai scurt timp posibil și, în orice caz, în termen de două luni, cu excepția situațiilor excepționale, fără a aduce atingere posibilității ca oricare dintre părți să supună cazul unei instanțe judecătorești.

- (4) Statele membre pot acorda excepții de la alineatele (1)-(3) pentru clădirile în care accesul la o rețea existentă care se termină în spațiul utilizatorului final și care este adecvată pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice de mare viteză este asigurat conform unor condiții și clauze obiective, transparente, proporționale și nediscriminatorii.
- (5) În absența unei infrastructuri interioare pregătite pentru rețele de mare viteză, statele membre se asigură că orice furnizor de rețele publice de comunicații are dreptul de a amplasa punctul terminus al propriei rețele în spațiul abonatului, sub rezerva acordului respectivului abonat, cu condiția reducerii la minimum a impactului asupra proprietății private a terților.
- (6) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere dreptului la proprietate al proprietarului punctului de acces ori al infrastructurii fizice interioare, în cazurile în care titularul unui drept de utilizare a infrastructurii respective sau a punctului de acces nu este proprietarul acestora, sau dreptului la proprietate al altor terți, cum ar fi proprietarii de terenuri și de clădiri.

Statele membre pot institui norme privind compensații financiare corespunzătoare pentru persoanele care suferă daune ca urmare a exercitării drepturilor prevăzute la prezentul articol.

Articolul 10

Organisme competente

- (1) Statele membre se asigură că fiecare sarcină încredințată organismului național de soluționare a litigiilor este îndeplinită de unul sau mai multe organisme competente.
- (2) Organismul național de soluționare a litigiilor, desemnat de un stat membru în conformitate cu alineatul (1), trebuie să fie distinct din punct de vedere juridic și independent din punct de vedere funcțional de orice operator de rețea. Statele membre pot permite organismului național de soluționare a litigiilor să perceapă taxe pentru acoperirea costurilor legate de îndeplinirea sarcinilor care îi sunt alocate.

- (3) Statele membre solicită tuturor părților să coopereze pe deplin cu organismul național de soluționare a litigiilor.
- (4) Statele membre desemnează unul sau mai multe organisme competente la nivel național, regional sau local pentru a exercita funcțiile punctului de informare unic menționate la articolele 4, 6 și 7. Pentru a acoperi costurile aferente exercitării acestor funcții, statele membre pot permite perceperea de taxe pentru utilizarea punctelor de informare unice.
- (5) Statele membre notifică Comisiei identitatea fiecărui organism competent în conformitate cu prezentul articol de a exercita o funcție în temeiul prezentei directive, până la 1 iulie 2016, precum și orice modificare a acestora, înainte de intrarea în vigoare a desemnării organismelor respective sau a modificării survenite.
- (6) Orice decizie luată de oricare dintre organismele competente menționate la prezentul articol poate face obiectul unei căi de atac în fața unei instanțe judecătorești în conformitate cu legislația națională.

Articolul 11

Sancțiuni

Statele membre stabilesc norme privind sancțiunile aplicabile încălcării măsurilor naționale adoptate în temeiul prezentei directive și adoptă toate măsurile necesare pentru a asigura punerea în aplicare a acestora. Sancțiunile stabilite sunt adecvate, eficiente, proporționale și cu efect de descurajare.

Articolul 12

Revizuire

Până la 1 iulie 2018, Comisia prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului privind punerea în aplicare a prezentei directive. Raportul cuprinde o prezentare sumară a impactului măsurilor prevăzute de prezenta directivă și o evaluare a progreselor înregistrate la îndeplinirea obiectivelor acesteia, inclusiv măsura și modul în care directiva ar putea contribui suplimentar la realizarea unor obiective privind banda largă mai ambițioase decât cele prevăzute în Agenda digitală.

Articolul 13

Transpunerea

Statele membre adoptă și publică actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 1 ianuarie 2016. Statele membre informează Comisia în această privință.

Statele membre pun în aplicare măsurile respective începând cu 1 iulie 2016.

Atunci când statele membre adoptă aceste măsuri, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Modalitățile de efectuare a acestei trimiteri se stabilesc de către statele membre.

Articolul 14

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 15

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 15 mai 2014.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

D. KOURKOULAS